

Ramon Soteras i Galtés

EL SENYOR

ENGINYER INDUSTRIAL

MEMBRE DE LA JUNTA D'ADMINISTRACIÓ DE LES SANTES DE LA BASÍLICA DE SANTA MARIA

ha mort confortat amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

A. C. S.

Els seus afligits: esposa, Maria dels Dolors Culla i Carbonell; fills, Ramon (absent), Josep M.^a, Maria dels Dolors, Maria dels Pilar, P. Rafael (religiós Caputxi) i Cristina; fills polítics, Maria-Antònia Cabrera, Francesc d'A. Clariana i Ramon Morera; néts, germà, germans polítics, nebots, nebots polítics, cosins, família tota i la casa «SUCCESSOR DE RAMON SOTERAS», en assabentar els amics i coneguts de tan sensible pèrdua, els preguen que l'encomanin a Déu i es serveixin concórrer a la casa mortuòria, Sant Antoni, 41, pis, demà dijous, a dos quarts de sis de la tarda, per acompanyar el cadàver a la Basílica parroquial de Santa Maria i d'allí a sa darrera estada, i als funerals que, per l'etern repòs de la seva ànima, es celebraran el proper dissabte, dia 18, a les deu, en l'esmentada Basílica parroquial, actes de caritat pels quals els quedaran verament agraïts.

Dues misses a les deu amb el cant del "Nòcturn", Ofici-funeral i seguidament la missa del Perdó.

Mataró, 15 de juliol de 1931.

De les eleccions, encara

Els fets han vingut a donar-nos la raó i no hem de retirar res del que diem en aquest mateix lloc el dissabte passat, vigília de les eleccions, per a diputats de les Corts Constituents. El moment passional, la ventada, la riada turbulenta, anomenem-ho com vulgueu, del dia 28 de juny, ha tingut una segona edició més lamentable, car han guanyat la majoria dels vots homes que poden ésser tan honorables com el primer, però que no eren els cridats a representar-nos, a nosaltres, catalans, a les Corts d'Espanya en les quals va a jugar-se definitivament l'esdevenidor de la nostra terra. Ha estat per un d'aquells moviments absurds i inexplicables que ens trobem avui amb tres diputats militars per Catalunya i, encara, si hi hagués hagut lloc, tal vegada en tindríem de comptar un altre. Quin estrany fenomen! Les masses que per naturalesa haurien hagut d'ésser antimilitaristes han donat llur vot a n'aquests homes procedents de les casernes, que vesteixen uniforme i manen escamots de soldats, precisament a Catalunya on no ha florit mai l'afició a la carrera de les armes i després d'una revolució purament civil. Amb els respectes deguts a les persones hem de dir que el fet ens sembla d'una incongruència tan extraordinària que ens fa pensar en la facilitat amb que hauria triomfat qualsevol altre nom patrocinat pels elements que ara han ordenat la votació i han abassegat l'èxit. Voldríem creure que en qualsevol dels moments de perill que indefectiblement s'han de presentar, aquests homes es possessin al nostre costat. Per ara, però, i mentre no veiem ben clara llur actuació, fem les nostres reserves i guardem una actitud expectativa no mancada de rezels. I àdhuc no ens estranyaria gens que aquesta desconfiança es confirmés a la primera ocasió en que els flamants representants del poble català, als quals gairebé podríem anomenar minoria militar de Barcelona, haguessin de decidir punts delicats i trascendentals de l'Estatut o del programa polític que afectessin la nostra terra.

Un altre aspecte de les passades eleccions que cal comentar per a que sia remarcada és la derrota de la candidatura de l'Unió Catalanista. Ens dol haver de dir que l'esperàvem aquesta derrota. I l'esperàvem per la manca d'organització que la precipitada presentació dels candidats havia de patir. Llançar una candidatura dos dies abans de l'elecció, sense temps de preparar-la, és una lamentable equivocació que solament pot produir una desmoralització, l'indisciplina i, el que és molt pitjor, fomentar l'indiferentisme. Així s'ha donat el cas de que el mateix dia de l'elecció molts electors no sabien a qui havien de votar, ni hi havia repartidors de candidatures, ni interventors.

El cas ha de prendre's com a lliçó. Llançar una candidatura, i més si s'hi posen noms prestigiosos—en el d'ara creiem que s'ha comès la lleugeresa de comprometre'n un de massa gloriós—vol dir preparar l'elecció, organitzar-la, vetllar pel seu triomf fins a la fi. Al menys aquestes entenem que han d'ésser les mínimes obligacions dels seus patrocinadors. Si no ho fan així, per les circumstàncies que sien, val més que abans d'anunciar-la, s'hi pensin bé. El fracàs és sempre, i més en certes avinenteses descoratjador, per bé que tothora es trobin motius per a explicar-lo.

La Biblioteca de la Societat Iris està oberta al públic els dies feiners, del diilluns al divendres, de 8 a 10 de la nit; dissabtes, de 6 a 8 del vespre i diumenges, de 11 a 1 del matí i de 5 a 7 de la tarda.

NOTES POLITIQUES

L'Assemblea de la Generalitat

L'Estatut de Catalunya és aprovat per aclamació

El projecte d'Estatut que Catalunya ha de presentar a les Corts Constituents de la República fou aprovat ahir pels diputats de la Generalitat. Fou aprovat d'una manera franca, incondicional, entusiàstica, pels representants de tots els partits polítics allí presents i referendat pel poble, amb els aplaudiments del públic que assistí a la sessió memorable.

Tots els representants dels diversos sectors polítics s'aixecaren a defensar l'Estatut Tots asseguraren que no és l'Estatut d'un partit, ni l'Estatut d'una classe. És l'Estatut de Catalunya, l'Estatut de tots, i com a catalans, tots van fer-se'l seu.

Eren dos quarts de set en punt. El president, senyor Carner, diu que en una reunió celebrada moments abans diversos diputats han presentat esmenes al projecte fet públic ahir, les quals esmenes—que afecten, en general, la redacció de l'articulat—han estat incorporades al projecte, i seran llegides a continuació.

Aquestes esmenes, com podrà veure's, no tenen una gran importància, puix que cap d'elles no modifica el fons dels articles ni la intenció que guia els confeccionadors del projecte. Els articles 3 i 4, per exemple, són modificats en la seva redacció. L'article 7 és afectat d'un canvi d'estil. L'article 11 sofreix una omissió, que ha estat esmenada, i en el seu apartat g) s'hi afegeix el mot «aigües», quedant redactat així: «Legislació minera, aigües, caça i pesca».

L'article 13, apartat c), queda rectificat en el sentit que ha de fer referència

(Segueix a 4.ª plana)

El Pacte de Sant Sebastià

Publiquem a continuació el capítol que ha escrit l'alcalde de Barcelona, Jaume Aiguader i Miró, en el qual explica la reunió celebrada a la capital de Guipúzcoa.

La reunió a Sant Sebastià

En efecte, fórem avisats que la reunió es faria el dia 17 d'agost, a les dotze del migdia, a l'Hotel de Londres.

En agafar el tren a Barcelona trobarem en Manuel Carrasco que anava com a representant d'Acció Catalana. En Macià Mallol, representant d'Acció Republicana, ja era a Sant Sebastià. Pel camí, En Carrasco i jo ens posarem d'acord respecte l'abast de la nostra intervenció. Vaig explicar-li les condicions imposades ara i en altres ocasions per l'Estat Català i el compromís pactat entre els components del Comitè revolucionari de Barcelona de proclamar la llibertat nacional de Catalunya, si bé federada amb l'Estat espanyol, sense esperar la decisió de les Constituents, per ésser aquest plei, en el nostre sentir, consubstancial amb la Revolució. (En un dels moviments que es creien propers durant la Dictadura havíem aconseguit la conformitat i ajut del cap de les forces militars revolucionàries de Catalunya.)

A les dotze del migdia acudírem a l'Hotel de Londres de Sant Sebastià, en el qual no se celebrà la reunió, sinó que només fou de presentació i salutació dels delegats. Hi havia molts republicans de les ciutats properes que desijaven saludar els delegats; n'hi havia de Bilbao, de Pamplona, de Logroño, de Saragossa. Coneixia molts dels reunits per tractes i confabulacions anteriors i ells em presentaren nova gent, efusiva i cordial en llur majoria. Sobre tot fraternitzàrem amb els nacionalistes republicans bascos, en especial amb Aldazoro.

A la tarda ens reunírem en el Casi-

les quatre quan començà la sessió. La presidí Fernando Sasiain, con a president de l'entitat, i hi assistien Lerroux i Azaña (que arribà tard), per l'Aliança Republicana; Marcel·lí Domingo, Albornoz i Galarza, pel Partit Radical Socialista; Alcalà Zamora i Miguel Maura, per la Dreta liberal Republicana; Jaime Casares, per la Federació Republicana Gallega; en Carrasco, per l'Acció Catalana; en Macià Mallol, per l'Acció Republicana, i jo, per l'Estat Català. A més estaven presents com a invitats Felipe Sánchez Ramàn, Eduardo Ortega y Gasset i Indalecio Prieto, que no portaven cap representació col·lectiva. El doctor Marañón no pogué assistir-hi, però trameté una carta d'entusiasta adhesió. El Partit Federal no pogué adherir-s'hi per haver d'esperar els acords d'un pròxim Congrés.

Voldria de bona gana recordar-me amb tot detall de com es desenrotllà la reunió. De veritat que em sap força greu no haver pres notes immediates que puntualitzessin frases i actituds; potser aquella reunió d'homes de totes les forces republicanes d'Espanya amb

El flequer.—Avui el pa s'ha apujat. La senyora.—Així doni-me'n un de ahir.

De Smith's Weekly, Sydney.

els tres partits catalans francament republicans, serà una data històrica. Els fets posteriors han demostrat que no fou baldera aquella confabulació i que de veritat aprofundí en la vida espanyola un desig de superar els temps anteriors.

Sasiain obrí la sessió i exposà el motiu, i abans de passar a coses concretes i parlar de les possibilitats i estructurar una acció comuna, preguntà si algun delegat volia fer cap observació. Vaig demanar la paraula fent avinent que anàvem a parlar amb tota claredat per creure els delegats catalans que era l'únic mitjà d'arranjar bé les coses. Els vaig dir, després, que si Catalunya s'interessava per la proclamació de la República, perquè a part de les qüestions doctrinals, existien les greus ofenses que les institucions li havien inferit durant la Dictadura, li interessava més encara la seva llibertat nacional. Que aspiràvem que la Revolució, com a cosa consubstancial amb ella, acceptés la personalitat de Catalunya i el dret d'estructurar-se les seves llibertats. Que per a la República tindrien la nostra simpatia, però per a la proclamació de les nostres llibertats tindrien la nostra activitat més entusiasta.

Després del meu parlament, que fou breu, Miguel Maura demanà aclariments. (Miguel Maura coneixia la nostra doctrina per una entrevista que tinguérem el mes de març a Madrid i sobretot per una conferència que celebràrem mesos després a Barcelona, a casa d'en Solà Cañizares.)

A Maura penso que ja li contestà Carrasco. En Carrasco parlà llarga estona, sentí la doctrina de l'autodeterminació amb tota la traça d'un advocat. La dificultat d'expressar-se en castellà

posició li donava un sentit de franca sinceritat. Digué coses bastant gruixudes, més pel to que pel fons, però fou escoltat amb simpatia i atenció per tots els congregats. Aquells homes, profundament liberals la majoria, tots potser, que havien hagut de suportar una dictadura grotesca per a subjectar les dues Catalunyaes revoltades, creien que era hora de posar-se d'acord i solucionar els pleis d'una vegada si volien viure en pau i estabilitzar la democràcia. La crueta i claredat amb què ens expressàrem els delegats catalans (en Mallol féu també el seu paper en el transcurs de la reunió), fou precisament el que conquistà la seva simpatia, segons més tard m'han manifestat alguns dels presents. El bon efecte el provocà la nostra brusquedat; els donava la sensació que per primera volta s'encaraven amb una Catalunya que parlava clar. Segurament era resultat que ells aleshores hi veien clar en el que fa referència a Catalunya; set anys de dictadura són molt poc all'çonadors.

La resposta més agressiva la feu Albornoze tot que seguit acabà Carrasco, i fou l'única de tota la reunió. (Albornoze se'l veu un home amargat i malalt. A part d'això, és intel·ligent i comprensiu, s'avé aviat a la raó.) «De manera—digué—que vostès es proposen aprofitar-se de la Revolució per a proclamar la independència de Catalunya.» No tinguérem de protestar nosaltres, els altres delegats feren veure a Albornoze que no era això el que nosaltres havíem proposat.

Les refutacions que vingueren després no podem considerar-les com a tals, sinó demanda d'aclariments. Cal confessar que trobàrem bons costats. En Domingo, no cal dir-ho, defensà de ple la nostra posició.

(Acabarà)

AVIRAM BEN CRIADA

Cries de gener, febrer i març
Races: PRAT, LEHORN BLANCA i RHODE ISLAND
Venda a particulars Granja de la Fàbrica d'Alcohol
entre els carrers de les Monges i Esplanada (Passatge)

Lithinés del Dr. Gustin
PER A COMBATRE DURANT LA CALOR LA SET D'LES AFECCIONS DEL PAIDOR I BUDELLS

Facècies i anècdotes

Saber esperar

Sánchez Guerra, en assistir abans de ahir a la sessió preparatòria de les Corts Constituents, digué:

—Estic emocionat. Torno a visitar aquesta casa la vigília d'unes sessions. Recordo ara la següent anècdota de Mazzarino qui digué a un capellà: «Mentre jo visqui, vos no sereu res». El capellà respongué: «Esperaré, monsenyor, esperaré».

—Fa algun temps —afegeí Sánchez Guerra— anàrem a Extremadura D. Alfons i el general Primo de Rivera, i el primer digué al segon: «Mentre nosaltres visquem no hi haurà Corts». Jo, en saber-ho, vaig pensar com aquell capellà: «Esperaré».

**XARCUTERIA
BAR MONTSERRAT**
Fermí Galán (Reial), 399
Inmillorable «Café Express» — Cocktails

NOTES DEL MUNICIPI

Ordre del dia per la sessió de demà

- Acta.
- Factures.
- Instàncies.
- Permisos.
- Enderrocamet casa l'ern 2.
- Peticions aigua.
- Designació presidir subhasta.
- Claveguera Moratin.
- Regar carrers B. Oriol, Ibran i Cuba.
- Conveni mina cà la Madrona.
- Anàlisi aigua pou Riera St. Simó.
- Confiar a Josep Pou (de Llinàs) fer nou pou prop l'escorxadador.
- Correcció instal·lació enllumenat.
- Oposició concessió de sorres.
- Dictamen Comissió Fiscalitzadora.

ELS ESPORTS

Excursionisme

Excursió motorista a Terrassa

La Secció Ciclista de la Societat Iris efectuarà el proper diumenge, dia 19 de juliol, una Excursió motorista a Terrassa, baix el següent itinerari: Mataró, Dosrius, Llinàs, Vilamajor, La Garriga, Sant Feliu de Codines, Sant Llorenç Savall, Castellar, Terrassa, Sabadell, Montcada, Santa Coloma, Badalona, Mataró.

Hora de sortida: a dos quarts de set. Lloc de reunió: a la Plaça de la Llibertat.—Dinar, a Santa Coloma de Gramenet. Pressupost del dinar: 650 pessetes.

Excursió col·lectiva a Mallorca

Recordem a tots els que desitgin concórrer a aquesta excursió que avui acaba el termini d'inscripció.

Escacs

El passat dissabte, dia 4 del corrent, es procedí en el Club local d'Escacs, al repartiment dels premis del Campionat passat. El campió de Catalunya d'enquany, fou junt amb el president del

Club, senyor Cruzate, els que els entregaren als seus respectius guanyadors.

Per arrodonir la vetllada es jugaren unes simultànies, en les que s'enfrontaren 29 dels jugadors més destacats de ambdues categories del club local, amb l'esmentat jugador senyor Soler, que la nit abans havia assolit el preuat títol de Campió de Catalunya. Des d'aquestes ratlles li adreçem la nostra més coral felicitació. El club local feu un paper força brillant. Set partides guanyades i ciuc taules, són un resultat falaguer si es té en compte la força de joc d'En Soler. Els que resultaren guanyadors foren:

R. Pujol, J. Font, J. Maurí, J. Piñol, Piqué, N. Bellavista, J. Barbena.

Els que aconseguiren taules foren: B. Piñol, C. Xaudaró, E. Font, J. Macià, J. Valldeperas.

A tots la nostra felicitació, i que breguin amb entusiasme per aconseguir dies de glòria per als escacs locals.

E. S.

Notes Religioses

Sants de demà: La Mare de Déu del Carme, Sant Sisenand, mr.

QUARANTA HORES

Demà començaran a l'església del Cor de Maria.

Basilica parroquial de Santa Maria.
Tots els dies feiners missa cada mitja hora, des de dos quarts de sis a les 9, ia última a les 11. Els matins, a dos quarts de set, trisagi; a les 7, mes de la Verge del Carme; a dos quarts de 9, mes de la Puríssima Sang; a les 9, ofici conventual. Al vespre, a un quart de 8, rosari i visita al Santíssim Sagrament; a continuació novena a les Santes.

Demà, diada de la Verge del Carme. A les 7, missa de Comunió general amb plàtica preparatòria pel Rnd. Mossèn Andreu Puigdueta, Pvre., Vicari de la Basilica; a les 9, ofici solemne; a les 11 i a les 12, misses amb el res de la Corona. Després de cada missa s'imposarà l'Escapulari. Al vespre, a tres quarts de 8, exercicis del mes. La festa principal es celebrarà diumenge.

Paròquia de Sant Joan i Sant Josep.

Tots els dies, missa cada mitja hora de dos quarts de 7 a les 9. Demà a les 8, missa i exercici del mes a la Mare de Déu del Carme que també es practica a dos quarts de 8 del vespre.

Demà, festivitat de Nostra Senyora del Carme, a les 5 del matí, com tots els anys, missa de Comunió general per tots els devots, amb plàtica preparatòria pel Rnd. Director de la Confraria; a les 8, altra missa de Comunió general amb plàtica pel Rnd. Sr. Ecònom; a les 10, ofici solemne, i a les 12 es dirà altra missa. Al vespre, a les 7, començarà la solemne novena, amb sermó pel Dr. Ramon Espert, Pvre., catequètic del Seminari Conciliar de Solsona. Acabarà amb el besament del Sant Escapulari.

Església de les Tereses.—Demà, la solemne commemoració de Nostra Mare del Mont Carmel i la Festa del

Sant Escapulari, a les 9, ofici solemne cantat per la Comunitat. A les cinc de la tarda, amb exposició de Nostre Amo, acabament del Tridu, predicant el M. Rnd. P. Basili de Sant Josep, Carmelita Descalc, terç Definidor Provincial de l'Orde i conventual de Badalona, acabant-se amb la benedicció del Santíssim i cant de la Salve.

NOTICIES

Observatori Meteorològic de les Escoles Pies de Mataró (Sta. Anna)

Observacions del dia 15 de juliol 1931
Hores d'observació: 8 matí - 4 tarda

Baròmetre	Altura llegida:	757'7—760'7
	Temperatura:	26'—27'
Psicòmetre	Alt. reduïda:	755'—757'
	Termòmetre sec:	22'8—22'5
Termòmetre	humiditat:	20'7—20'2
	Humitat relativa:	75—79
Termòmetre	Tensió:	17'75—15'34
	Sol:	29'
	Màxima Ombra:	24'3
Termòmetre	Mínima Ombra:	20'3
	Reflecte:	20'1

Direcció: SE—SE
Velocitat segons: 0'7—1'2

Vent Anemòmetre: 992
Recorregut: 148

Núvols Classe: Ci Ni — K Ni
Quantitat: 3—3

Pluviòmetre:
Pluja: 0'5

Evaporòmetre: 0'5
Estat del cel: CT.—CT.
Estat de la mar: 0—1

L'observador: Josep Roca

—No tingui arreconat el seu fonògraf perquè és antic. Sigui de la marca que sigui tenim les peces necessàries per a reparar-lo o modernitzar-lo ràpidament bé i barato.

Casa Soler, Riera, 70.

Ha estat trobat un colom missatger que serà entregat a la persona que acreditat ésser seu, al Camí del Mig, 48, «Casa Malgà».

—Estiu... bany, calor i més calor. Per combatre'l s'han inventat neveres, geladores, refrescadors i un munt més d'objectes que poden adquirir-se a molts bons preus a La Cartuja de Sevilla.

Un grup de joves d'Acció Catalana ens comunica que en ocasió de la propera Festa Major, celebraran un esplèndid ball al saló d'actes d'Acció Catalana, el qual estarà bellament adornat per un reputat jardiner.

—Els posseïdors d'aparells ATWATER KENT no solament tenen la satisfacció de posseir el millor aparell de radi que a més tenen la garantia de que la casa venedora compta a Barcelona amb el millor laboratori per poder controlar i reparar científicament qualsevol avaria que es produeixi evitant que mans inexpertes l'inutilitzin.

Demani referències i audicions a l'agència per Mataró: Casa Soler, Riera, 70.

A les tres d'aquesta tarda, en el carrer de Sant Josep, núm. 32, on s'hi estan realitzant unes obres, l'obrer paleta Julià Villegas Francès, de 33 anys, solter, amb domicili al carrer de D. Magí, 5, he tingut la desgràcia de caure de la bastida des de l'alçada d'un pis i mig. Al caure ha trencat uns fils elèctrics una mica gruixuts els quals han minvat la velocitat de la caiguda. Ha estat portat amb tota urgència pels mateixos obrers de l'esmentada obra al dispensari de Casa de la Ciutat, on ha estat assistit pels doctors Cruzate, Cabanyes i Marimón, junt amb el practican senyor Cañelles.

Pels obrers de la brigada municipal ha estat portat amb una camilla del Municipi al seu domicili per a procedir seguidament a la seva cura. El dictamen facultatiu és commoció general, contusió cuixa dreta i una ferida a l'ull dret, pronòs ic reservat.

Li desitgem un prompte i total restabliment.

—Tots els diumenges i festes a les set del matí surten del forn de la CONFITERIA BARBOSA els Croissants, Ensiames, Cristines, Coques i altres productes. Provi'ls que li agradaran moltíssim.

Per a celebrar l'inauguració de les Corts Constituents i per a festejar el tercer mes de la proclamació de la República, ahir a la nit, la Banda Municipal donà un concert a la Plaça de Santa Anna.

ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

J. Julià.—Tetuan, 75

Ha cridat fortament l'atenció els treballs que està portant a cap en la construcció d'un aparell volador, un individu que ha instal·lat el seu taller sota un garrofer del camí de «Roca-fonda».

Aquest matí hem visitat aquell «taller» i interrogat al constructor. Ens ha manifestat anomenar-se Josep Amaya, ésser natural de Navarra i domiciliat a Badalona. Fa 14 anys que viu a Catalunya, parlant força correctament el nostre idioma.

Ens ha dit que es proposava construir un aparell aeri planador, sense motor i que pensava inaugurar-lo el dia de Festa Major. L'aparell el va construir amb trossos de sac, canyes, branilles de paraigua i filferro. Té la forma d'un avió; les ales de l'aparell, segons el constructor, són d'estil xinès. En el centre hi ha el lloc del pilot el qual estarà subjectat per dues corretges. Les dimensions són de 4 metres de llargada per 4 d'envergadura. Segons el constructor i futur aviador prodrà mantenir-se en l'aire tant de temps com ell vulgui si els càlculs no li fallen.

Ens ha manifestat que no tenia cap noció ni d'aviador ni de mecànic.

—Un sant, un cumple-anys, el pot celebrar amb un regal que ho serà per tota la família. Portarà satisfacció, salut i comoditat a casa seva amb una REFRIGERATOR que permetrà preparar els menús amb més anticipació simplificant la feina, podrà tenir reserva de aliments per qualsevol convidat inesperat, no deixarà fer malbé el que sobri i farà més apetitosos i saludables els plats de cada dia.

I quan vegi que és tan perfecte que no té cap corretja, ventilador, engrasadors ni tuberries, que es pot posar a tot arreu sense altra instal·lació que un contacte elèctric, sense soroll i amb un consum ínfim es convencerà de que és una inversió beneficiosa i no un luxe.

I si vol també li poden donar condicions de pagament a comoditat, en la agència per Mataró, Casa Soler, Riera, 70.

Dies enrera fou detingut a Barcelonés, l'autor del robatori practicat a l'Hostal de Montserrat, anomenat German Segura i Torné, el qual ha estat traslladat a la Presó de Mataró.

Ahir entre Badalona i Montgat foren substreïts uns deu o dotze metres de fil telegràfic.

Notícies de darrera hora

Informació de l'Agència Fabra per conferències telefòniques

Nota de l'Agència Fabra

Per incomunicació de les línies telefòniques, s'ha rebut el servei informatiu per telègraf i amb gran retard, durant el matí d'avui.

Estranger

3 tarda

La situació financiera d'Alemanya

NOVA YORK, 15.—El Banc de Reserva Federal ha anunciat que havent arribat a un acord amb altres banques federals ha decidit renovar la seva part de crèdit de 20 milions de lliures esterlines que fou concedit al Reichsbank però subordinant l'esmentada renovació a l'acceptació dels altres participants.

PARIS, 15.—Telegrafen de Berlin a l'Agència Havas que el govern alemany ha decidit per tal de fer front a la crítica situació actual, procedir a la creació d'una nova moneda interior, que no tindrà curs a l'estranger ni tindrà garantia or però que serà de curs forçós per a totes les transaccions en l'interior d'Alemanya.

Es considera que és probable que aquesta moneda sigui el «rentenmark» creat en 1923 com a conseqüència del fracàs que han sofert les negociacions de Basilea.

NOVA YORK, 15.—Els diaris segueixen dedicant comentaris a la situació alemanya. Avui ha cridat molt l'atenció una informació del «New York Times» titulada «No us creieu pas tot el que sentiu» i donant entendre que en l'afar de la crisi alemanya hi han moltes coses que passen entre bastidors que el món no coneix però que tal vegada sap bé el governador del Banc d'Anglaterra.

La conclusió de l'informació tendeix a presentar Alemanya en una situació no tan desesperada com es pretén donar a entendre.

«Herald Tribune» compara Alemanya a un gran establiment industrial que passa per un mal moment i que es troba amb un passiu que ràpidament ha sobrepassat l'actiu.

BERLIN, 15.—El dia d'ahir també va ésser plé d'inquietuds si bé la notícia rebuda de Basilea que el Banc Internacional de Pagaments estava disposat a socórrer Alemanya, feu millorar la situació.

L'impressió ahir era que el govern alemany no volia doblegar-se a les exigències polítiques de França i que pensava salvar l'obstacle de la crisi financiera amb l'ajut del Banc Internacional i amb mesures de caràcter interior que poden qualificar-se de revolucionàries.

Entre aquestes mesures hi ha en primer lloc el tancament durant dos dies de tots els bancs i caixes d'estalvi, llevat del Banc de l'Imperi; la creació d'una moneda en curs forçós en l'interior i altres per l'estil. La nova moneda per a l'interior se'n dirà «renten-mark».

Durant aquests dos dies serà impossible retirar fons dels bancs i establiments de crèdit, mentre el govern prepara altres mesures igualment sensacionals per a evitar la bancarrota.

BERLIN, 15.—En els departaments ministerials i en les oficines del Reichsbank es treballa febrilment per a executar les disposicions del govern encaminades a salvar Alemanya del daltabaix bament econòmic que l'amenaça.

El Reichsbank té de posar demà a disposició de l'economia alemanya una suma de 800 milions de marcs aproximadament per el pagament de molts petits empleats que cobren per quinzenes i que no podran fer-ho avui per estar tancats els establiments bancaris. Davant aquesta imminent necessitat s'ha pensat en la creació del «renten-mark», mesura que en alguns cercles bancaris estrangers es considera perillosa perquè pot representar una inflació dissimulada.

Macià creu que l'Estatut serà aprovat.-La destitució del general López Ochoa.-Besteiro, que és elegit president del Parlament, diu que aquests són moments de treure forces de flaqueza.-La notícia d'auxili per part del Banc Internacional de Pagaments, fa millorar la situació d'Alemanya.

En els cercles polítics és fa notar que les mesures adoptades per el govern són les aconsellades per el partit nacionalista. Es diu també que a la llarga s'imposa d'una ma. era imperiosa una intel·ligència política amb França, doncs es dubta que Alemanya pugui passar-se del concurs financier d'aquesta.

Barcelona

3:30 tarda

Servei meteorològic de Catalunya

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set hores del dia 15 de juliol de 1931:

Un cicló situat entre Bèlgica i Anglaterra i un secundari que es forma als Alps marítics fan que el temps empitjori a gran part de l'Oest d'Europa registrant-se ruixats i vents forts al Nord d'Espanya, a França, Anglaterra i Països Baixos.

El temporal és molt fort a la Bretanya i al Canal de la Mànega registrant-se maror grossa a n'aquelles costes.

Degut al corrent del Noroest que s'estableix a les costes atlàntiques baixa la temperatura i es produeixen turbonades als països més occidentals d'Europa.

—Estat del temps a Catalunya a les vuit hores:

Per tot el país el cel està nuvolós amb vents de direcció variable i temperatures suaus.

La màxima d'ahir encara va arribar als 35 graus a Tremp, en canvi la mínima d'avui a l'Estangent ha estat de 7 graus i a Capdella de 11.

La vaga al Port

Ahir a la nit es reuniren els capataços del Port amb els obrers de càrrega i descàrrega canviant impressions sobre el conflicte que sostenen.

Sembla ésser que es llimaren aspirors i que de successives reunions podria sortir la solució de la vaga del port que tant perjudici causa.

Segons notícies oficials la descàrrega en el moll del carbó mineral es fa normalment havent entrat al treball més obrers que ahir.

En els altres molls s'ha intensificat un xic més el tràfic degut a que els consignataris han llogat personal sense intervenció dels capataços.

Solament es treballa, però, en la descàrrega dels vaixells que condueixen aus i gèneres alimenticis.

Amb tot al port no ha aconregut el més petit incident.

La vaga de Telèfons

Els empleats de la Telefònica que estan en vaga celebraren com tots els dies un míting en el Palau de Vestit.

L'animació fou extraordinària i regnà gran entusiasme.

Després de dirigir la paraula als units alguns individus del comitè de vaga i de la C. N. T., s'acordà a la sortida celebrar una manifestació per a demanar la llibertat dels tres detinguts per coaccions amb motiu d'aquesta vaga.

Quan es disposava a celebrar aquesta manifestació algú els ha avisat de que la policia que estava a la Plaça d'Espanya els sortiria el pas i seria dissolta. Aleshores s'acordà que el comitè fes les gestions necessàries per a aconseguir la llibertat i en cas que a les tres de la tarda no s'hagués aconseguit reunir-se tots a la Plaça de Catalunya per a celebrar allí la manifestació.

Parlant d'aquest assumpte ha dit el Governador que la vaga seguia en el

mateix estat si bé amb alguns actes de sabotatge intensius.

Un periodista li ha preguntat sobre els detinguts amb motiu d'aquesta vaga i ha dit que era qüestió del Jutjat competent, i que si s'havia mantingut la detenció com governativa dels detinguts, cas que el jutge els posés en llibertat era per a garantir l'ordre públic.

En el carrer de Santaló foren detinguts quatre vaguistes que portaven una serra i unes tisores per tallar cables.

El senyor Macià està satisfet

El senyor Macià ha rebut als periodistes no poguent ocultar la seva satisfacció per l'aprovació de l'Estatut.

Digué que era tasca del poble i que creia que seria aprovat a Madrid.

Es proposa dissoldre l'actual parlament de la Generalitat que solament servia per a la confecció de l'Estatut i convocarà aviat noves eleccions per a formar el parlament català i d'allí el govern que deu regir els destins de Catalunya.

Referent a la forma de fer les eleccions ignora encara si serà per sufragi universal o bé per representacions, no cal dir serà en la forma que més ventatge tinguin les minories les quals considera necessàries per a governar i essent aquest un govern d'esquerres no es pot privar a les dretes que col·laborin.

Dedicà grans elogis a l'estatut aprovat i va dir que afavoreix per igual als obrers que als patrons proposant-se dedicar de seguida a la qüestió social que és problema apremiant a Catalunya.

Madrid

3:30 tarda

La destitució del general López Ochoa

Interrogat el senyor Alcalà Zamora en els corredors del Congrés sobre la destitució del general López Ochoa, del comandament de la quarta divisió militar, la confirmà plenament afirmant que no ha estat cap acord del Govern, sinó una decisió del ministre de la Guerra el qual va fer ús de les facultats discrecionals que li foren conferides.

Preguntat el senyor Azàña sobre el mateix assumpte, confirmà que havia signat el decret ahir matí, dimarts, però que ocultà la notícia als periodistes. Però ja que a la tarda es va sapiguer més val no amagar-la per més temps.

Puntualitzà que no es tractava d'un relleu sinó de cessar en el càrrec que desempenyava el general López Ochoa a Catalunya. Les causes d'aquesta mesura, afirmà, són les necessitats del servei.

El general López Ochoa sortirà avui amb direcció a Barcelona i serà traslladat a altre servei. No puc atorgar res més, digué el ministre, acomiadant-se dels repòrters.

Sembla que Cabanellas substituirà a López Ochoa

Les impressions generals són de que el general Cabanellas passarà a substituir a López Ochoa en el comandament militar de Barcelona.

Desordres produïts pels comunistes

Anit en el Teatre Maravillas es celebrà un míting comunista. A la sortida

els concorrents es dirigiren a l'edifici de la Telefònica i llançaren diverses pedres. Resultà ferit un tinent de seguretat per haver rebut un cop de pedra. Després es dirigiren a l'edifici del Congrés però els sortiren en el camí les forces d'assalt que els dispersaren.

La sessió de les Corts

Manifestacions del President del Parlament

Els periodistes, després d'acabada la sessió de la Cambra s'aproparen al senyor Besteiro per a saludar-lo i felicitar-lo per la seva elevació a la Presidència del Parlament. Besteiro va dir que estava sorprès de la gran volació que el seu nom havia assolit i que el càrrec l'abrumava per no estar acostumat a presidir només que reunions de la Casa del Poble. Afirmà que no tenia encara format cap pla per al futur i que pensava, naturalment ampliar el nombre d'escons a la Cambra.

En quant als debats, va dir, observà la conducta que li suggeriran el seu desenvolupament.

Elecció de vicepresident i secretaris

Ahir, a dos quarts de dotze de la nit, es va reprendre la sessió de les Corts, sota la presidència del senyor Vázquez Lemus. En els escons es veien nombrosos diputats, però a les tribunes la concurrència era poc nombrosa. En el banc blau hi havia la majoria dels ministres, observant-se que els senyors Alcalà Zamora i Besteiro conferenciaren breument.

Es passà a votar el vicepresident de la Cambra donant els següents resultats: Marraco (radical), 265 vots. Barnes (radical-socialista), 260 vots. Castiello (de la Dreta Liberal Republicana), 245 vots. El senyor Madariaga obtingué 28 vots.

A continuació es procedeix a la votació per al nomenament de secretaris, l'escrutini del qual comença de bon matí, donant la següent votació:

Simeó Vidarte, 201 vots; Ramos, 201; Aldosoro, 82, i Sánchez Cobisa, 79.

(El Director general de Seguretat entra a la Cambra i conferència una bona estona amb el ministre de la Governació).

Després de saber-se el resultat de la elecció de secretaris, s'invita als elegits a que ocupin els seus llocs, desapareguent la «mesa» d'edat.

Discurs del senyor Besteiro

El senyor Besteiro i els demés elegits passen a ocupar la presidència i la Cambra, posada en peu, ovaciona al President. El senyor Besteiro expressa l'emoció que li produeix l'acte realitzat per Espanya, l'aconteixement del qual es recordarà constantment en l'història.

Estic agraït a vostres vots, va dir, i a vostres aplaudiments. No m'haveu aflagat amb una mercè perquè m'haveu imposat un deure, la dificultat del qual me'n dono compte. Aquests són moments en que han de treure's forces de flaqueza i fer el que sigui precís.

Els càrrecs que ocupem són interins fins que es constitueixi el Congrés, ço

que equival a que tinguem que passar el període difícil de la discussió d'actes. No obstant, estic segur que sabrem donar la sensació al país de quina és la missió que ens incumbeix. Tinguda en compte la puresa en que es feren les eleccions, espero que la Cambra es constituirà aviat.

La «Mesa» defensarà els drets dels membres d'aquesta Assemblea per més aïllats que es trobin en ella. Però per a això, ha de tenir-se ben en compte la voluntat sobirana i que ha de predominar per això l'expressió de la majoria.

A continuació proposa i així s'acorda, un vot de gràcies a la «mesa» de edat.

Proposa que en la sessió d'avui, diguin nomenats quatre diputats que formin la comissió de reglament per a que a base del que ha proposat el Govern introduueixi les modificacions que estimi pertinents i la tasca del qual pot acabar en tres o quatre dies, mentre funciona la Comissió d'Actes. D'aquesta manera en un termini molt breu estarà fet el Reglament per la mateixa Cambra. D'ésser aprovada aquesta proposició, el dimecres hauran de fer-se dues votacions i com que aquestes són llargues, proposa que es comenci a les cinc de la tarda.

Així ho acorda la Cambra nomenant-se la Comissió de Reglament del Parlament. El President reitera les gràcies i s'aixeca la sessió a tres quarts de dues de la matinada.

5,15 tarda

Les escoles primàries de Barcelona

MADRID, 15.—El Director general de Primera Eensenyança ha comunicat aquest matí al senyor Ainaud, cap dels serveis de cultura de l'Ajuntament de Barcelona, per a que transmeti al Alcalde i al President de la Comissió de Cultura de dita capital, que han estat creades per el Ministeri d'Instrucció Pública 230 plaçes de mestres i mestreses, destinades a les noves escoles primàries de Barcelona, que regueix el Patronat Escolar de la Ciutat Comtal.

Manifestacions del Cap del Govern

MADRID, 15. El senyor Alcalà Zamora ha estat visitat per una comissió de diputats vascos que ha parlat de asuntos que afecten a aquella regió.

Ha dit que a dos quarts de dues marxava a El Pardo, on tot el Govern es reunirà a esmorçar en la zona anomenada «La Zarzuela», pel qual han estat invitats per el ministre de Hisenda per a commemorar la data d'obertura de les Corts Constituents.

També assistirà a l'esmorçar el President de la Cambra senyor Besteiro.

Manifestacions del ministre de Treball

El ministre de Treball ha rebut la visita d'una comissió d'Oviedo, que li ha parlat del tancament de la fàbrica d'explosius, el qual obliga a l'atur a varis centenars d'obriers.

El ministre ha exposat als visitants el propòsit d'organitzar una conferència d'indústries químiques per a resoldre la crisi econòmica que travessa aquesta indústria.

També he rebut—afegí—a la Cambra de Comerç i a la Federació Patronal de Catalunya, i en l'entrevista s'han solucionat diversos assumptes que afecten la vida d'aquella població.

Ha donat compte el senyor Largo Caballero de les vagues resoltes, entre elles la de carregadors de carbó del Port de Barcelona.

Ha al·ludit a l'acte d'ahir i ha dit que l'havia satisfet molt.

Ha insistit en que l'educació política s'ha assolit per la tenacitat del Partit Socialista, el qual no ha decaïgut mai malgrat dels atacs que ha tingut que sofrir.

NOTES POLÍTQUES

(Continuació)

a l'article 11, en lloc del 10. El mateix l'apartat f). L'apartat g) començarà dient «Els serveis, etc.».

L'article 16 es completa amb els mots «de Catalunya» a continuació de «Parlament». L'article 20 és rectificat d'un error material. On diu, però, «drets reals» s'hi afegeix, a continuació, «i persones jurídiques». L'article 21 és ampliat amb aquest afegit: «i per tant, exigint la creació de noves contribucions directes que no podran ésser aplicades a Catalunya».

L'article 28 ha de dir «...serà resolt pel tribunal federal i si la República no és federal, etc.». L'article 25 és ampliat amb aquests mots: «salvant els casos de incompatibilitat que estableixin lleis».

L'article 36 és ampliat així: «a reserva del compliment dels pactes que el Govern de la República tingui contrets amb la Societat de les Nacions».

L'article 48 es modifica elevat a 14 el nombre mínim de diputats per circumscriptió.

Acabada la lectura de les esmenes que han estat incorporades al projecte, el president declarà oberta la discussió sobre l'Estatut.

A continuació feren ús de la paraula els senyors Lluhi i Vallescà, per l'Esquerra Republicana de Catalunya; Barjau, per l'Unió Socialista de Catalunya; Bofill i Matas, per la minoria catalanista republicana; Serrallera, el qual diu que parla en nom de la minoria més petita de la Generalitat, la minoria d'ell tot sol; Calderó, com a diputat independent; Casanoves, Conseller de la Generalitat. Tots ells advocaren per l'aprovació de l'Estatut i els seus parlaments foren sorollosament aplaudits.

Una proposta d'acord

El senyor Marié Esteve llegeix la següent proposta:

Vist el Projecte d'Estatut que la Po-

nència, integrada pels senyors diputats nomenats en la sessió celebrada el dia 11 de juny prop-passat i el Govern de la Generalitat, sotmet a la deliberació de la Diputació Provisional:

Els diputats que sotscriuen proposen a la Diputació Provisional l'adopció dels següents acords:

Primer. S'aprova el Projecte d'Estatut, redactat per la Ponència nomenada en sessió del dia 11 de juny prop-passat amb les esmenes que hi han estat incorporades.

Segon. Sotmeti's l'Estatut aprovat al Plebiscit d'Ajuntaments i al Referendum popular que disposa l'apartat B de l'article 22 del decret de la Generalitat de 15 de maig darrer.

Terçer. Adreçis a tots els Ajuntaments de Catalunya, amb data d'avui, una còpia íntegra de l'Estatut.

Quart. Els Ajuntaments hauran de emetre el seu vot, aprovant o refusant el projecte, en sessió que cada un d'ells haurà de celebrar necessàriament abans o per tot el dia 26 del mes de juliol corrent.

Cinquè. Els Ajuntaments enviaran a la Generalitat, el mateix dia de la sessió, una còpia certificada de l'Acta en la part que es refereix al plebiscit.

Sisè. El projecte d'Estatut serà sotmès al Referendum popular el dia 2 de agost vinent. La votació es farà d'acord amb el mateix Cens que ha regit en les darreres eleccions legislatives. El Butlletí de votació contindrà la pregunta: «¿Accepteu el projecte d'Estatut aprovat per la Diputació de la Generalitat?». L'elector votarà «Sí» o «No».

Seiè. Per a completar l'organització del plebiscit i del referendum, queda facultada la mesa presidencial per tal que, d'acord amb el Govern de la Generalitat i les Comissaries, realitzi les gestions pertinents fins a la seva aprovació per les Corts Constituents de la República.

Vuitè. La Diputació, acorda pregar

al president de la Generalitat que s'adrexi a tots els diputats de Catalunya a les Corts Constituents, encomanant-los la defensa d'aquest projecte d'Estatut, per tal que sigui incorporat a la Constitució de la República.

Palau de la Generalitat, 14 de juliol de 1931.

J. Lluhi i Vallescà, Pere Mies, F. Viladomat, Jaume Bofill i Mates i Josep M. Serrallera.

En preguntar el president si s'aprova, el senyor Carrasco demana que no tan olament s'aprovi per aclamació, sinó que l'assemblea, a peu dret, l'aciami com a símbol de la fermesa amb que el presentem.

Així es fa. I tothom, a peu dret, aplaudeix llarga estona. El senyor Carrasco dona un visca a Catalunya i un del públic un altre a l'Estatut Català, que són contestats amb entusiasme.

La T. S. F.

Unión Radio Barcelona EAJI. 349 m. 20 kw., 859 kiloc.

Dimecres, 15 juliol

21:00: Obertura de l'Estació. Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya. Cotitzacions de monedes. — 21:05: Orquestra de l'Estació. — 21:20: Danses modernes. Emissió a càrrec de l'Orquestrina Demons Jazz.

¿Vol vostè menjar bé?

a la "FONDA DEL SIGLO" hi trobarà: coberts des de 200 pessetes; hospedaiges complets des de 2800 pessetes; además un local apropiat per a casaments, bateigs, banquets, etc.

Servet esmerat i a la carta. Carrer de Fermí Galan, 261

ACADEMIA DE TALL I CONFECCIÓ VILARDEBÓ PROFESSORA TITULAR DE L'ACADEMIA «MARTÍ» CARRER-M. J. VERDAQUER, 50.-MATARÓ

Una o dues habitacions

amb dret a cuina, ES LLOQUEN a senyora sola o a mare i filla.

Raó: Administració del DIARI.

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Baixos - Baillères - Mar)

4 TOMOS 4

Sèrie enciclopèdica. Més de 8.500 pàgines en just

MÉS DE TRES MILLONES DE DATOS 54 MAPES EN COLORES

DE LES PROVINCIAS I POSSESIONES DE ESPAÑA

Útils del Comercio, industria y Profesiones. Incluye estadísticas y de PERIFERIAS. SECCIÓN EXTRANJERA

Grande de un ejemplar completo. REVISTA PERITAS (franc de portar en tota Espanya)

ABONAR EN ESTE AÑO EN UN BAR CON LA EFICACIA DE LA PUBLICIDAD

Anuarios Baillères y Riera Reunidos, S. L. Enrique Granados, 20 y 22 - BARCELONA

Guia del Comerç, Indústria i professions de la Ciutat

Cases recomanables de Mataró, allistades per ordre alfabètic

Grid of advertisements for various businesses in Mataró, including agents, ceramics, coppers, carpenters, etc.